

NOTAT

STATSREVISORERNE

TIL UDVALGET FOR FORRETNINGSORDENEN

Statsrevisorernes svar på spørgsmål til B143 om ændring af Folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed

21. maj 2018

Ref.: 17-000761-29

Udvalget for Forretningsordenen har stillet disse spørgsmål til Statsrevisorerne efter 1. behandling af B143 om ændring af Folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed:

Spørgsmål 1

Det bedes oplyst, hvor mange gange en enkelt statsrevisor har fremsat anmodning om at optage en sag. I givet fald bedes oplyst, hvilke slags sager det drejer sig om.

Svar

Spørgsmål 1 er besvaret nedenfor.

Spørgsmål 2

Statsrevisorerne bedes give en uddybende begrundelse for forslaget om at indføje en bestemmelse om, at mindst to statsrevisorer skal være enige om at anmode rigsrevisor om at iværksætte en undersøgelse, hvis ikke konsensus kan opnås.

Svar

Spørgsmål 2 er besvaret nedenfor.

Spørgsmål 3

Hvornår er der tidligere ændret på reglerne for statsrevisorerne, hvilken procedure blev dengang brugt, og hvilke ændringer blev der foretaget?

Svar

Folketingsbeslutning om statsrevisorernes valg og virksomhed blev vedtaget den 20. juni 1975, og er ændret 28. maj 1986, 7. december 1993, 31. maj 1996, 17. december 1999, 9. maj 2006, 2. juni 2006, 30. maj 2007 og 1. marts 2012.

Der henvises til Lovsekretariatets besvarelse af dette spørgsmål.

Spørgsmål 4

Hvilke forslag havde statsrevisorerne med i deres første runde i de indledende drøftelser?

Svar

Statsrevisorerne besvarer dette spørgsmål på mødet med Udvalget for Forretningsordenen 23. maj 2018.

Statsrevisorernes svar på spørgsmål 1

Statsrevisorerne har i perioden 2014 - 2018 fremsat i alt 14 anmodninger om undersøgelser til Rigsrevisionen svarende til ca. 12 % af Rigsrevisionens betretninger til Statsrevisorerne i samme periode¹.

Ingen af disse anmodninger – heller ikke i tidligere år – er fremsat af en enkelt statsrevisor. Statsrevisorerne tilstræber konsensus i deres beslutninger, også når det gælder anmodninger til Rigsrevisionen. I enkelte tilfælde har ikke alle statsrevisorer sluttet op om en anmodning, men et flertal har altid sluttet op.

Initiativet til at anmode om en undersøgelse tages dog oftest af en enkelt statsrevisor.

Når en statsrevisor ønsker at anmode Rigsrevisionen om en undersøgelse foregår det ved, at han går i dialog med Statsrevisorernes Sekretariat. Sekretariatet bistår med at formulere anmodningen skriftligt, herunder research, baggrundsoplysninger, lovhenvvisninger, nøgletal, forslag til metode mv. Samtidig undersøger Sekretariatet, hvordan det passer med Rigsrevisionens planlægning, fx kan Rigsrevisionen allerede være i gang med at undersøge sagen, hvorfor anmodningen ikke fremsættes. Statsrevisoren og Sekretariatet vurderer også, om anmodningen er af revisionsmæssig karakter, og om den har den fornødne væsentlighed og/eller risiko til, at man vil bruge Rigsrevisionens ressourcer på sagen.

Herefter præsenterer den pågældende statsrevisor anmodningen for sine statsrevisorkolleger på et møde. Kan statsrevisoren opnå enighed eller et flertal for anmodningen, vil statsrevisorerne fremsætte anmodningen over for Rigsrevisionen. Det bemærkes i den forbindelse, at statsrevisorerne er enige om at strække sig meget langt i forhold til at imødekomme den enkelte statsrevisors ønske om en anmodning.

Enkelte gange vælger en statsrevisor at præsentere et forslag til en anmodning mundtligt på et møde inden dialogen med Sekretariatet. Dialogen og den skriftlige fremstilling af anmodningen foregår i givet fald efterfølgende.

¹ Statsrevisorernes anmodninger til Rigsrevisionen offentliggøres løbende på Statsrevisorernes hjemmeside www.ft.dk/statsrevisorerne.

Initiativretten til at anmode er altså fortsat hos den enkelte statsrevisor, mens retten til at fremsætte anmodningen over for Rigsrevisionen fortsat er kollektiv.

Svar på spørgsmål 2

Statsrevisorernes begrundelse for at indføre en bestemmelse i forslaget om, at mindst to statsrevisorer skal være enige om at anmode rigsrevisor om at iværksætte en undersøgelse, hvis konsensus ikke kan opnås, er først og fremmest at skabe overensstemmelse mellem regler og den praksis, som er beskrevet ovenfor.

Statsrevisorernes konsensusprincip er en meget vigtig del af Statsrevisorernes arbejdsform. Det har været praktiseret i mange år, men har ikke tidligere fremgået af reglerne. Med forslaget har Statsrevisorerne ønsket at stadfæste deres konsensusprincip. Til dét hører en beskrivelse af, hvordan konsensusprincippet skal iagttages i alle de beslutninger, som Statsrevisorerne træffer, herunder beslutninger om at anmode rigsrevisor om en undersøgelse.

Hensigten med bestemmelsen om, at mindst to statsrevisorer skal være enige, er en beskyttelse af mindretallet og mulighed for demokratisk kontrol gennem den statslige revisions arbejde. Med forslaget vil det fortsat være muligt for den enkelte statsrevisor at foreslå en anmodning om en undersøgelse. En enkelt statsrevisor kan imidlertid ikke gennemtvinge en anmodning uden opbakning fra mindst én anden statsrevisor. Sådan har den hidtidige praksis været, og sådan foreslås det også at være med det nye forslag.

Et andet hensyn er, at Statsrevisorerne ønsker at udforme saglige og velbegrundede anmodninger til Rigsrevisionen, som lever op til velkendte revisionskriterier om risiko og væsentlighed (både økonomisk og politisk væsentlighed). Det ligger Statsrevisorerne på sinde ikke at bruge Rigsrevisionens ressourcer til at undersøge mindre væsentlige sager. Det er Statsrevisorernes erfaring, at når alle eller flere af statsrevisorerne er enige om en anmodning, er der større sikkerhed for, at anmodningen til Rigsrevisionen lever op til de nævnte kriterier.

Et tredje hensyn, som Statsrevisorerne har taget - og fortsat vil tage - er, at antallet af anmodninger fra Statsrevisorerne til Rigsrevisionen skal være på et passende niveau, så det ikke truer Rigsrevisionens uafhængighed. Rigsrevisionen skal uafhængigt kunne iværksætte undersøgelser af egen drift, dvs. at Statsrevisorerne skal være påpasselige med ikke at overdrive antallet af anmodninger.

Endelig kan det til sammenligning oplyses, at det i Norden alene er Statsrevisorerne i Danmark og Lagtingsrevisorerne på Færøerne, der kan anmode

Rigsrevisionen om at iværksætte undersøgelser. Statsrevisorerne (eller udvalg med en tilsvarende funktion) i de andre nordiske parlamenter har ikke denne mulighed. I Island kan Altingets Præsidium dog anmode Rigsrevisionen om undersøgelser, og i Norge kan Stortinget i plenum anmode Rigsrevisionen om en undersøgelse, men der sker sjældent. Baggrunden herfor er, at anmodninger om undersøgelser fra parlamentet til Rigsrevisionen vurderes at kunne være i konflikt med Rigsrevisionens uafhængighed.